

ingediend op **1898** (2023-2024) – Nr. 1
23 november 2023 (2023-2024)

Voorstel van resolutie

van Ludwig Vandenhove en Meyrem Almaci

over de problematiek van de broodfok
en de efficiëntie van het gevoerde beleid

TOELICHTING

De Vlaamse dierenasielen kampen sinds het einde van de coronacrisis met een enorme toestroom aan honden, katten en andere dieren. Ze krijgen het steeds moeilijker om alle binnengebrachte dieren op te vangen, hoewel de capaciteit van de asielen niet significant is afgenomen. In 2013 waren er bijvoorbeeld 38 kennels met ruimte voor 75 honden; in 2023 gaat het om 45 kennels met ruimte voor 55 honden. De capaciteitsproblemen van dierenasielen hebben een aantal oorzaken die de sector uitgebreid heeft toegelicht tijdens de hoorzitting in de Commissie voor Brussel en de Vlaamse Rand en Dierenwelzijn op 18 oktober 2023.

Vóór die hoorzitting heeft de commissie op 22 mei 2023 ook een lijvig verzoekschrift (*Parl.St.* VI.Parl. 2023-24, nr. 1879/1) ontvangen van de voorzitter van I.O.F.P.A. (International Organisation For Protection of Animals) – De Poezenboot. Daarin vraagt ze om een standpunt in te nemen over de in het verzoekschrift aangekaarte problematieken. De aantijgingen die ze opsomt in haar verzoekschrift, zijn zeer scherp, beslaan een lange periode en vereisen een degelijk antwoord. Ze gaat ook uitvoerig in op de resultaten van de audit van 2017, die destijds bijzonder scherp was en waaraan volgens haar te weinig gevolg werd gegeven.

Helaas bleek het antwoord van de minister bijzonder teleurstellend: zowel zijn formele antwoord op het verzoekschrift als zijn reactie op de problemen die werden aangekaart in de hoorzitting van 18 oktober 2023.

De hoorzitting én het verzoekschrift komen niet uit de lucht vallen. De leden van de commissie Dierenwelzijn hebben in de afgelopen beleidsperiode een enorme toestroom aan mails, telefoons en persberichten over de problematiek van de broedfok en de overvolle asielen ontvangen. Uit cijfers blijkt dat Vlaanderen een spil is van malafide broedfokpraktijken in Centraal- en Oost-Europese landen. Daar gaat het om het fokken van dieren op grote schaal, ten koste van elementaire garanties voor dierenwelzijn. Dikwijls gaat het ook om het fokken van rasdieren die in die mate misvormd worden dat ze geen dierwaardig leven kunnen leiden.

In Vlaanderen zelf teren grote dierenhandelaars op die invoer en er is meer toezicht nodig op de grote fokkerijen in eigen land. De bestaande 'white list' met kwekers die uit andere landen dieren naar Vlaanderen mogen exporteren, wordt ter discussie gesteld.

Het kweken en verhandelen van dieren uit zuiver winstbejag leidt tot ernstige problemen. Dieren zijn geen verbruiksproducten. Dieren hebben een eigen bewustzijn, hebben het recht om een waardig leven te leiden en hebben eigen dierenrechten. Uit onderzoek blijkt bijvoorbeeld dat commerciële gekweekte pups en kittens zeer slecht scoren op gezondheid, welzijn en gedrag.

In Vlaanderen zijn er nog te veel handelaars die de verkoop van dieren, en dan vooral specifieke honden- en kattenrassen, vooral zien als een manier om snel veel geld te verdienen. Ze proberen zo veel mogelijk dieren te verkopen zonder zich af te vragen of bijvoorbeeld een bepaald ras wel past bij de verwachtingen van de nieuwe eigenaar. Alle wettelijke verplichtingen waar ze bij de verkoop aan moeten voldoen, worden vaak ook ingevuld als een formaliteit. De broedfok van honden, onder andere uit Centraal- en Oost-Europa, zorgt voor een aantal bijkomende problemen. In die landen is de kans groter dat er gekweekt wordt met angstige honden, waardoor gedragsproblemen bij de puppy's vaker voorkomen. Daarnaast worden die honden vaker te vroeg bij hun moeder weggehaald of doorlopen ze de inprentingsfase niet op de correcte manier, waardoor ze afwijkend gedrag kunnen vertonen. Het gevolg is dat heel wat dieren uiteindelijk worden afgestaan, met alle gevolgen van dien voor de asielen.

Dierenasielen moeten zich steeds meer bezighouden met de heropvoeding van dieren, naast de opvang en de verzorging ervan. De rassen die ze opvangen, zijn ook steeds meer onderhevig aan trends en behoren vaker tot moeilijker te trainen hondenrassen zoals de cane corso of de Amerikaanse staffordshireterriër. Zo was in 2013 80 procent van de honden adoptieklaar na een verblijf van tien dagen in een dierenasiel, terwijl dat in 2023 ongeveer 20 procent is, volgens vzw Dierenvriend.

Het begin van een oplossing is te vinden bij het voorkomen dat honden überhaupt afgestaan en opgevangen moeten worden. Daarvoor is het essentieel dat de onverantwoorde fok wordt aangepakt. Tijdens de hoorzitting pleitten de sprekers in de eerste plaats voor een strenger kader voor handelaars en kwekers. Het kader voor het kweken van bijvoorbeeld honden moet strikter.

De huidige grote vrijheid voor de fokkers staat immers in schril contrast met het strenge kader voor dierenasielen. Hoewel de financiering van de asielen is gestegen, schiet die in de feiten nog steeds tekort, vooral om alle veterinaire kosten te dekken. Daarnaast krijgen dierenasielen een deel van hun financiering op basis van het aantal dieren dat ze het jaar voordien hebben kunnen afstaan voor adoptie. Zo'n financiële incentive strookt niet met de doelstellingen van dierenasielen om dieren een zo goed mogelijk thuis te geven en dus de dieren zorgvuldig te matchen met kandidaat-gezinnen.

De enorme toestroom aan honden, katten en andere dieren leidt samen met de gestegen inbeslagnames tot nijpende problemen op het terrein. Gezien de audit van 2007, het verzoekschrift van 22 mei 2023 en de vele getuigenissen in de hoorzitting van 18 oktober 2023 vragen de indieners met dit voorstel van resolutie om het huidige beleid door te lichten op efficiëntie en doortastendheid.

Ludwig VANDENHOVE
Meyrem ALMACI

VOORSTEL VAN RESOLUTIE

Het Vlaams Parlement,

- rekening houdend met:
 - 1° het verzoekschrift van 22 mei 2023 over maatregelen in de strijd tegen grootschalige broodfok en het antwoord van de minister van 30 augustus 2023;
 - 2° de bevindingen van de procesaudit van Dierenwelzijn Vlaanderen, die Audit Vlaanderen in 2017 heeft uitgevoerd;
 - 3° de bezorgdheden en oplossingen die verschillende dierenwelzijnsorganisaties en dierenasielen naar voren hebben geschoven tijdens de hoorzitting in de Commissie voor Brussel en de Vlaamse Rand en Dierenwelzijn van het Vlaams Parlement op 18 oktober 2023;
- gelet op:
 - 1° het feit dat dieren recht hebben op een dierwaardig bestaan en jonge dieren het recht hebben om op een waardige manier op te groeien;
 - 2° het feit dat dieren niet als verbruiksproducten mogen worden behandeld en mishandeld;
 - 3° de aanslepende problemen met de invoer van jonge dieren uit Centraal- en Oost-Europa;
 - 4° het belang van een kwaliteitsvolle opvang van dieren die in beslag worden genomen of afgestaan worden;
- vraagt aan de Vlaamse Regering om:
 - 1° een nieuwe en grondige doorlichting van de praktijken rond de invoer, het fokken en de verkoop van alle soorten gezelschapsdieren in België te laten uitvoeren;
 - 2° het toezicht van de dienst Dierenwelzijn, en specifiek de inspectie op de praktijken rond de invoer, het fokken en de verkoop van alle soorten gezelschapsdieren te evalueren.

Ludwig VANDENHOVE
Meyrem ALMACI